

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Sürgősen dönteni kell a Vigadó sorsáról!

Perényi Imre, Budapest főépítészének nyilatkozata

Forrás:

U. H. H.

1958. 5. 14.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

725. 81

Személy

1/1958

Helyszám

Hónapokkal ezelőtt zajlott le a Pesti Vigadó újjáépítésének *tervpályázata*, amely nemcsak az építészek körében, hanem a közvélemény széles rétegeiben is sok vitára adott alkalmat. Bár a zsüri sikeresnek ítélte a pályázatot és kiosztotta a pályadíjakat, sokan azon az állásponton vannak, hogy a nyilvánosság előtt is közismert tervek alapján *nem valósulhat meg a Vigadó újjáépítése*. Különösen azt kifogásolják, hogy a tervezők lebontásra javasolják a Vigadóval szomszédos *Haas-palotát*, ennek telkét felhasználják az új Vigadó bővítésére és a legtöbb tervező olyan modern stílusú, üveg-alumínium-márvány palotát akar a Vörösmarty térre építeni, amely *tömegével megbontaná a tér építészeti harmóniáját*.

A fővárosi tanács álláspontja

Azóta elcsitulnak a Vigadó-pályázat hullámai, de most, hogy a fővárosi tanács *életveszélyesnek minősítette* a két épületet, intézkedett kiürítésükről és az egész tömböt körös-körül elzárták a forgalom elől, újból felmerült a kérdés, *mi lesz a Vigadó és a hozzáépült Haas-palota sorsa*. Ezt a kérdést továbbítottuk *Perényi Imréhez*, Budapest főváros főépítészéhez, a városrendezési osztály vezetőjéhez. Az

érdekes — a fővárosi tanács hivatalos álláspontját is kifejező — válasz így hangzik:

— Ma már senki előtt nem kell bizonyítani, hogy a Vigadó—Haas-palota épülettömbjének dunaparti része *egyik legjelentősebb műemlékünk*.

A főváros véleménye szerint nemcsak a Vigadó épületét, hanem az egész épülettömböt a Haas-palotával együtt műemléknek kell nyilvánítani és ennek megfelelően a Haas-palota Vörösmarty téri homlokzatát eredeti állapotában kell megtartani.

A tervpályázati program ma már nem időszerű

— Ami a Vigadó újjáépítésének tervpályázatát illeti, azt annak idején olyan program alapján írták ki, amelyet ma már az illetékes tényezők több szempontból *nem tartanak időszerűnek*. Az eltelt idő óta számos zenei intézmény elhelyezése megoldódott és kérdés, mire a Vigadó újjáépítésének megkezdésére sor kerülhet, nem alakul-e ki az akkori helyzetnek megfelelően olyan program, amely *teljesen új tervezést igényel*. Különben is a tervpályázatok célja többnyire az, hogy bizonyos konkrét építési gondolatokhoz ötleteket adjon, bizonyos állításokat bebizonyítson, illetve cáfoljon. A Vigadó esetében is ötletpályázatról volt szó, amelynek feladata eldönteni: lehetséges-e

és ha igen, milyen módon oldható meg a létesítendő épülettömbben *egy 2300 férőhelyes, nagy koncertterem és egy 700 személyes kamara-hangversenyterem elhelyezése*. A tervpályázat eredménye azt bizonyította, hogy ez a program csak a Haas-palota homlokzatának feláldozásával és bizonyos mértékben a Vörösmarty tér alakjának megváltoztatásával oldható meg. Véleményem szerint a *Weichinger Károly* és munkatársai I. díjjal jutalmazott terve elérte azt a maximumot, amely az adott feltételek között elérhető volt. Más kérdés azonban, hogy helyes-e követni és megvalósítani ezeket a terveket.

— Mindenekelőtt azt kell tisztázni, helyes-e a fővárosnak ezen a pontján több ezerfői közönséget vonzó intézményt létesíteni, meg tudjuk-e oldani ezen a helyen a *közlekedést, a járművek parkozását*. A tervpályázat eredménye szerint nyilvánvaló, hogy a Pesti Vigadó helyreállításának költsége 100—150 millió forint közötti összeget igényel. Erre a beruházásra a kormány szövívőjének legutóbb elhangzott nyilatkozata szerint a *legközelebbi években nem tudunk fedezetet teremteni*. A mi véleményünk szerint is Budapest újjáépítésének vannak ennél döntőbb és sokkal sürgősebb feladatai. Hogy csak egy példát említsék, itt van az *Erzsebet-híd újjáépítése*, amelyhez

150—200 millió forintra van szükség, de ezt sem tudjuk egyhamar biztosítani.

Építsék újjá más rendeltetéssel

— A helyzet ilyen ismeretben jogosan merül fel a kérdés Budapest minden polgárában: mi történjék a Vigadóval. Hagyjuk-e meg még sok éven keresztül mai romos állapotában a város szívében az épülettömböt vagy *kevesebb költséggel úgy építsük újjá, hogy más rendeltetést szánjunk neki*. Véleményünk szerint az utóbbi megoldás lenne a helyesebb. Ezt a választást egyébként az *életveszélyes helyzet is sürgeti*. Az épület-

tömb egyes részei olyan állapotban vannak, hogy amennyiben egy-két éven belül az újjáépítést nem kezdjük meg, elkerülhetetlen az épület bontása.

— Mindezek után — folytatta nyilatkozatát Perényi Imre — *sürgősen határozni kellene a Vigadó-komplexum jövő rendeltetését* illetően, hogy ennek megfelelően az újjáépítési munkákat legkésőbb a jövő évben megkezdhessük. Amennyiben nem határozzunk sürgősen, számolni kell azzal, hogy a Haas-palotán további jelentős rongálódások következnek be és a falpilérek annyira meglazulnak, hogy egyes részekben az egész homlokzattal beomolhat.

A Haas-palota legyen irodaépület

A fővárosi tanács álláspontja szerint a Vörösmarty tér Haas-palotát eredeti külső állapotának megőrzésével *irodaépület céljaira kellene újjáépíteni*. Erre vonatkozóan már tárgyalásokat is kezdtünk. A dunapart felőli Vigadó-épület pedig valamilyen művelődési célra kell felhasználni (Itt említjük meg: hivatalos helyen foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy a Pesti Vigadó épületét a régóta tervezett Nemzeti Könyvtár céljaira építsék át.) Amennyiben gazdasági helyzetünk megerősödésével meglesz a lehetőség arra, hogy egy nagyszabású hangversenyépületet építhessünk, akkor a modern technika és a korszerű művészeti követelmények érvényesítésével kötetlenül határozhatjuk meg a hangversenypalota elhelyezését. Budapestnek van nem is egy olyan reprezentatív, jelenleg üresen álló területe, ahol elképzelhető egy modern, nagyterjedelmű hangversenypalota elhelyezése. Gondolok például a dunaparti volt Lloyd-palota telkére, a Petőfi-híd pesti hídfője körül elterülő telekkomplexumokra, a Dózsa György útra és felsorolhatnék még több olyan helyet, ahol mind funkcióban, mind megjelenésben egyaránt reprezentatív hangversenypalota épülhet.